

Forum Historia

2

9. Kansanmurhat historiassa ja ihmisoikeudet

Nyt/Kotiin:

9. Kansanmurhat historiassa ja ihmisoikeudet (s. 92-97).

•Tehtävä 5. Himmlerin puhe.

10. Kansanmurhat ja politiikka (s. 98-103).

1. Minkälainen vaikutus kansan-murhilla on ollut kansainväliseen politiikkaan?

2. Ketkä pyrkivät

a) korostamaan holokaustia ja miksi?

b) vähätteleämään holokaustia ja miksi?

Tehtävä 1. Millaisia yhteisiä piirteitä kansanmurhilla on?

Rikos, jossa järjestelmällisesti pyritään tuhoamaan rodullinen, kansallinen, uskonnollinen tai etninen ryhmä.

- **etninen/uskonnollinen/sosiaalinen vähemmistö, jota halveksutaan**
- **huhukampanja: ihmisarvon kieltäminen, likaisena pitäminen**
- **vihan ja inhon lietsominen, vertaaminen eläimiin tms.**
- **pienikin rikos käynnistää verisen koston**

Tehtävä 2. Miksi kansallissosialistit alkoivat vainota juutalaisia?

- Kansallissosialistit hyödynsivät jo olemassa olevaa antisemitismiiä. Juutalaiset joutuivat toimimaan syntipukkeina Saksan vaikeuksiin. He syyttivät juutalaisia:
  - **IMS:n tappiosta**
  - **taloudellisten voittojen käärimisestä (mm. sotateollisuudella)**
  - **asevelvollisuuden pakoilusta**
- **Juutalaisille oltiin myös kateellisia, koska he olivat menestyneet liike-elämässä, kulttuurissa ja tieteessä.**
- **Hitlerin pelottelupuheet juutalaisten salaliitosta ja sosialistien vahvistumisesta sai Saksan eliitin tukemaan kansallissosialisteja**

3. Tee aikajana juutalaisvainojen etenemisestä Saksassa, s. 95.

- **1925 Hitlerin ”Mein Kampf”**
- **1933 kansallissosialistit pääsivät valtaan ja juutalaisvainot alkoivat**
- **1935 Nürnbergin rotulait**
- **1938 ”kristalliyö”**
- **1940 Varsovan ghetto**
- **1941 ”lopullinen ratkaisu” ja tuhoamisleirien rakentaminen**

Heinrich Himmlerin, puhe SS-upseereille 4.10.1943.

Haluan myös puhua teille suoraan eräästä vakavasta asiasta. Keskuudessamme voimme puhua siitä vapaasti, mutta emme voi koskaan puhua siitä julkisesti... Viitataan juutalaisten evakuointiohjelmiaan, juutalaisten tuhoamiseen. Se on yksi niistä asioista, joista on helppo puhua: ”juutalaiset tuhotaan”, sanovat kaikki puolueen jäsenet... Ja sitten kaikki kahdeksankymmentämiljoonaa saksalaista tulevat ja sanovat, että he tietävät tämän yhden kunnollisen juutalaisen. Muut ovat sikoja, mutta tämä on kunnollinen juutalainen. Mutta kukaan, joka puhuu tuolla tavoin, ei ole nähnyt sen tapahtuvan, kukaan heistä ei ole kokenut sitä. Suurin osa teistä tietää mitä se tarkoittaa, kun sata ruumista lojuu vierä vieressä, tai viisisataa tai tuhat... Me tiedämme kuinka vaikeaksi olisimme tehneet elämän itsellemme, jos sen lisäksi, että meidän on kestettävä pommitukset ja sodan rasitukset, kaikissa kaupungeissamme olisi juutalaisia sabotöörejä, agitaattoreita ja ongelman lietsojia... Olemme ottaneet heidän varallisuutensa... mutta mitään emme ole ottaneet itsellemme... Meillä oli moraalinen oikeus ja velvollisuus kansaamme kohtaan tuhota nämä ihmiset, jotka halusivat tuhota meidät. Mutta meillä ei ole oikeutta rikastuttaa itseämme edes turkiksella, kellolla, tupakalla tai millään muulla. Olemme tuhonneet bakteerin, koska emme itse halunneet saada tartuntaa ja kuolla. Jos näen, että jossain muodostuu edes pieni pesäke, se poistetaan välittömästi. Kaiken kaikkiaan voimme sanoa, että olemme täyttäneet tämän kaikista vaikeimman velvollisuutemme rakkaudesta kansaamme kohtaan. Henkemme, sielumme, luonteemme ei ole siitä kärsinyt.

Tehtävä 5. Lue Saksan SS-joukkojen johtajan, Heinrich Himmlerin, puhe SS-upseereille 4.10.1943.

- a) Miten Himmler pyrki oikeuttamaan juutalaisten tuhoamisen?**
- Hän puhuu saksalaisten moraalisesta velvollisuudesta tuhota juutalaiset, jotka haluavat tuhota heidät.**
  - Hänen mielestään yhtään juutalaista ei pidä säästää, koska juutalaisissa on agitaattoreita ja sabotöörejä.**
- c) Millaisia tehokeinoja Himmler käytti tehostaakseen sanomaansa?**
- Hän vetosi saksalaisten kärsimykseen esim pommituksiin.**
  - Hän antoi ymmärtää, että tehtävä tehdään rakkaudesta omaa kansaa kohtaan.**
  - Hän epäinhimillistää juutalaiset ja kuvaa heitä bakteereiksi, jotka pitää hävittää.**

Keskitysleirit

● Keskitysleiri

☠ Tuhoamisleiri

1933 Perustamisvuosi

ALANKOMAAT

Vught
1943

Bergen-Belsen
1943

Mittelbau-
Dora 1943

RANSKA

Natzweiler
1941

Buchenwald
1937

Flossenbürg
1938

Dachau
1933

Neuengamme
1940

Ravensbrück 1939

Sachsenhausen 1936

SAKSA

Gross-Rosen
1941

Theresienstadt

Flossenbürg 1941

Mauthausen 1941

Jungernhof 1942

Stutthof
1939

Chelmno 1941

Auschwitz
1940

Plasow
1942

0 200 400 km

LATVIA

☠ Treblinka 1942

Sobibor 1942

PUOLA

☠

☠ Majdanek 1942

☠ Belzec 1942

ITÄVALTA

TŠEKKOSLOVAKIA

Forum Historia

2

10. Kansanmurhat ja politiikka

Kotiin: kpl 10. Kansanmurhat ja politiikka

s. 98-103, tehtävät:

- 1. Minkälainen vaikutus kansanmurhilla on ollut kansainväliseen politiikkaan?**
- 2. Ketkä pyrkivät**
  - a) korostamaan holokaustia ja miksi?**
  - b) vähätteleämään holokaustia ja miksi?**

Tehtävä 1. Minkälainen vaikutus kansanmurhilla on ollut kansainväliseen politiikkaan?

- **Kansanmurhat ovat vaikuttaneet sodan sääntöjä koskeviin kansainvälisiin sopimuksiin.**
- **Kansanmurhia käytetään myös edelleen kansainvälisen politiikan retoriikassa.**
- **Kansanmurhia käytetään omien tavoitteiden oikeuttamiseen.**
- **Kansanmurhien aiheuttama kauna vaikuttaa edelleen maiden välisiin suhteisiin. Jo se, kutsutaanko jotakin tapahtumaa kansanmurhaksi vai ei, rikkoo välejä.**
- **Kansanmurhat vaikuttavat YK:n toimintaan, koska turvallisuusneuvostolla on oikeus määritellä jokin tapahtuma kansanmurhaksi.**

Tehtävä 2. Ketkä pyrkivät

a) korostamaan holokaustia ja miksi?

- **Juutalaiset pyrkivät korostamaan omaa asemaansa holokaustin uhreina.**
  - He kokevat holokaustin julmuudet kansaansa kohdistuneena järjettömänä loukkauksena.
- **Holokaustin avulla yritettiin oikeuttaa Israelin valtion perustaminen keskelle arabiasutusta.**
  - Juutalaisvaltio nähtiin hyvityksenä juutalaisten natsi-Saksassa kokemille kärsimyksille ja tuholle.

Tehtävä 2. Ketkä pyrkivät

b) vähätteleemään holokaustia ja miksi?

- **Äärioikeisto, uusnatsit ja jotkut jyrkän linjan arabit.**
  - Esimerkiksi uusnatsit eivät usko juutalaisten uhrielukuja liioiteltuina ja osa kieltää kaasukammioiden käytön ja jotkut jopa koko kansanmurhan.
  - Jyrkän linjan arabit pitävät juutalaisia Palestiinan valloittajina.

Historiapolitiikka

Voi olla tiedostettua ja tarkoituksellista:

- **esim. Venäjän valtion historiapolitiikka Krimin valtauksen yhteydessä**
- **Turkin kieltäytyminen nimittämästä vuoden 1915 tapahtumia armenialaisten kansanmurhaksi**
- **venäläistämiskausien nimittäminen sortokausiksi Suomessa**

•tai tiedostamatonta:

- **esim. Suomessa talvisodan hengen käyttö kansallisen yhtenäisyyden ja identiteetin rakentajana**